

پایاننامه دوره کارشناسی ارشد

مهندسی برق

ارائه فرمول بندی یکپارچه بهینه سازی مبتنی بر گراف به منظور کالیبراسیون و تخمین حالت ربات

محمدرضا ديندارلو

استاد راهنما

دكتر حميدرضا تقى راد

تابستان ۱۴۰۳

پایاننامه دوره کارشناسی ارشد مهندسی برق

عنوان

ارائه فرمول بندی یکپارچه بهینه سازی مبتنی بر گراف به منظور کالیبراسیون و تخمین حالت ربات

> نگارش محمدرضا دیندارلو

> > استاد راهنما

دكتر حميدرضا تقى راد

استادان مشاور

دكتر فليپ كاردو و دكتر سيد احمد خليل پور

تابستان ۱۴۰۳

تقديم به:

به آنان که با علم خود زندگی آزاد میسازند

تأییدیهٔ هیئت داوران جلسهی دفاع از پایاننامهٔ کارشناسی ارشد

هیأت داوران پس از مطالعه ی پایان نامهٔ و شرکت در جلسه ی دفاع از پایان نامهٔ تهیه شده با عنوان «ارائه فرمول بندی یکپارچه بهینه سازی مبتنی بر گراف به منظور کالیبراسیون و تخمین حالت ربات» توسط آقای / خانم محمدرضا دیندارلو صحت و کفایت تحقیق انجام شده را برای اخذ درجه ی کارشناسی ارشد در رشته ی مهندسی برق در تاریخ تابستان ۱۴۰۳مورد تأیید قرار دادند.

امضا		 			•	 	•	 	 	•		•		• •	•		• •	, راد	تقى	ضا	يدر	حمب	كتر	: נ	هنما	د را	استا	۱.
امضا	• •	 • •	• •			 • •		 	 •		•		•						ر .	ئاردو	پ ک	فليد	دكتر): د	شاور	د می	استا	۲.
امضا		 				 	•	 •	 		•			•			پور	يل ِ	خل	عمد	. اح	سيد	دكتر): د	شاور	د می	استا	۳.
امضا	• • •	 	. • .			 		 •										لی	اخا.	ور د	ر دا	دكتر	لى:	اخ	ور د	د دا	استا	۴.
امضا	• • •	 		• •		 		 •											. ر	زجح	خار	داور	کتر د	: دَا	.عو:	د ما	استا	۵.
امضا		 				 			 				. 0	ىند	نما	<u>,=</u>	دک	ئدە:	ئشك	ِ دان	سلے	تکہ	لات	بسا	تحص	ندة	نمان	۶.

اظهارنامه دانشجو

اینجانب محمدرضا دیندارلو به شماره دانشجویی ۴۰۰۳۰۸۲۴ دانشجوی کارشناسی ارشد رشتهی مهندسی برق دانشکده برق دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی گواهی مینمایم که تحقیقات ارائه شده در این پایاننامه با عنوان:

ارائه فرمول بندی یکپارچه بهینه سازی مبتنی بر گراف به منظور کالیبراسیون و تخمین حالت ربات

توسط اینجانب انجام و بدون هرگونه دخل و تصرف است و موارد نسخه برداری شده از آثار دیگران را با ذکر کامل مشخصات منبع ذکر کرده ام. در صورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشگاه مطابق با ضوابط و مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی، ضوابط و مقررات آموزشی، پژوهشی و انضباطی و غیره) با اینجانب رفتار خواهد شد. در ضمن، مسئولیت هرگونه پاسخگویی به اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی و مراجع ذی صلاح (اعم از اداری و قضایی) به عهده ی اینجانب خواهد بود و دانشگاه هیچ گونه مسئولیتی در این خصوص نخواهد داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو: محمدرضا دیندارلو تاریخ و امضای دانشجو:

حق طبع، نشر و مالكيت نتايج

حق چاپ و تکثیر این پایان نامه متعلق به نویسندگان آن می باشد. بهره برداری از این پایان نامه در چهارچوب مقررات کتابخانه و با توجه به محدودیتی که توسط استاد راهنما به شرح زیر تعیین می گردد، بلامانع است:

ت.	ن و با ذكر منبع، بلامانع اسم	از این پایاننامه برای همگا	🗆 بهرهبرداري
نبع، بلامانع است.	وز از استاد راهنما و با ذکر من	از این پایاننامه با اخذ مجو	🛘 بهرهبرداري
	ممنوع است.	از این پایاننامه تا تاریخ	🛘 بهرهبرداري
امض		حميدرضا تقى راد	استاد راهنما: دكتر
امضا			
		سيد احمد خليل يور	استاد مشاور: دکت

قدرداني

اکنون که به یاری پروردگار و یاری و راهنمایی اساتید بزرگ موفق به پایان این رساله شده ام وظیفه خود دانشته که نهایت سپاسگزاری را از تمامی عزیزانی که در این راه به من کمک کرده اند را به عمل آورم: در آغاز از استاد بزرگ و دانشمند جناب آقای اسرکار خانم که راهنمایی این پایانامه را به عهده داشته اند کمال تشکر را دارم. از جناب آقایان / خانمها که اساتید مشاور این پایانامه بوده اند نیز قدردانی می نمایم. از داوران گرامی ... که زحمت داوری و تصحیح این پایانامه را به عهده داشتند کمال سپاس را دارم. خالصانه از تمامی اساتید و معلمان و مدرسانی که در مقاطع مختلف تحصیلی به من علم آموخته و مرا از سرچشمه دانایی سیراب کرده اند متشکرم. از کلیه هم دانشگاهیان و همراهان عزیز، دوستان خوبم خانمها و آقایان نهایت سپاس را دارم.

و در پایان این پایاننامه را تقدیم میکنم به که با حضورش و همراهی اش همیشه راه را به من نشان داده و مرا در این راه استوار و ثابت قدم نموده است.

محمدرضا دیندارلو تاستان ۱۴۰۳

چکیده

واژگان کلیدی

فهرست مطالب

فهرست ته	صاویر 	پ
فهرست ج	نداول	ت
فهرست ال	گوريتمها	ث
فهرست بر	يامهها	ج
فصل ۱:	مقدمه	١
فصل ۲:	مروری بر مطالعات انجام شده	٣
فصل ۳:	موقعیتیابی و کالیبراسیون به صورت همزمان یک ربات کابلی با در نظر گرفتن کابلها	
	به صورت جسم صلب	۵
1.4	مقدمه	۵
	۱.۱.۳ روش های مرسوم مسئله کالیبراسیون	۶
	۱.۱.۱.۳ ترکیب حسگر ها	٨
	۲.۱.۱.۳ ترکیب شبه اندازه گیری ها	٨
	۲.۱.۳ روش های مرسوم مسئله موقعیت یابی	٩.
فصل ۴:	موقعیتیابی و کالیبراسیون به صورت همزمان یک ربات کابلی با در نظر گرفتن شکم	
	ده <i>ی کابل</i> ها	١١

ب	فهرست مطالب

۱۳	فصل ۵: نتیجه گیری و پیشنهادات برای آینده
۱۵	مراجع
1V	پیوست آ: آشنایی سریع با برخی دستورات لاتک
19	پیوست ب: جدول، نمودار و الگوریتم در لاتک
۲۱	پیوست پ: مراجع، واژهنامه و حاشیهنویسی

فهرست تصاوير

فهرست جداول

فهرست الگوريتمها

فهرست برنامهها

فهرست برنامهها

مقدمه

در این بخش، به مرور کارهای انجام شده پیشین در این موضوع پرداختهایم. سپس، به بررسی ضعفها و خلأهای موجود در این حوزه می پردازیم. پس از آن، فرضیات مطرحشده در تحقیق حاضر توضیح داده می شوند. در ادامه، به معرفی دقیق تحقیقات انجام شده توسط خودمان می پردازیم، که شامل بخشهایی است که به عنوان novelty در نظر گرفته شده اند. باید توجه داشت که موارد مطرح شده در این فصل باید مختصر و کلی باشند، و جزئیات بیشتر به فصلهای آتی اختصاص داده شود.

مروری بر مطالعات انجام شده

این بخش باید حداکثر شامل ۲۵ صفحه باشد و به پیشینه تحقیق و استناد به کارهای پیشین در این حوزه بپردازد. این بخش متشکل از سه قسمت است که به ترتیب به کالیبراسیون، موقعیت یابی، و فکتور گراف می پردازند.

موقعیتیابی و کالیبراسیون به صورت همزمان یک ربات کابلی با در نظر گرفتن کابلها به صورت جسم صلب

۱.۲ مقدمه

همانطور که در فصل قبل ذکر شد، اگرچه سنسورهای فضای مفصل سریع و ارزان هستند، اما زمانی که از آنها برای اندازه گیری مقادیر مجری نهایی استفاده می شود، دقت مدل سینماتیکی برای تعیین دقت قابل دستیابی بسیار مهم است. علاوه بر این، در زمینه همجوشی و ترکیب اندازه گیری ها، هم ثبت کردن داده ها [۱] اولین گام اساسی است. به عبارت دیگر، حسگرها باید اندازه گیری های خود را در یک مختصات یکپارچه ارائه دهند. اهمیت هم ثبت به دلیل فرض اساسی نویز گاوسی با میانگین صفر در الگوریتم های ترکیب داده ها می باشد. نکته قابل توجه دیگر برای ربات های آسان نصب، لزوم بی نیازی الگوریتم کالیبراسیون پیشنهادی به حسگرهای گران قیمت و یا حسگرهایی که نیاز به تعمیر و نگهداری سطح بالایی هستند می باشد. علاوه بر این، فرآیند کالیبراسیون موضوعی است به اندازه ای ساده باشد که اجرای آن در مکانهای مختلف آسان و سریع باشد. با اینکه کالیبراسیون موضوعی است که بسیاری از پژوهشگران به آن علاقه مند هستند، اما مفهوم بهره گیری از چندین حسگر برای بهبود نتایج کمتر مورد توجه قرار گرفته است. علاوه بر این، الگوریتم کالیبراسیون یکپارچه و قابل گسترش در ادبیات برای رباتهای کابلی وجود ندارد.

از طرفی دیگر، افزون بر مفهوم و ضرورت کالیبراسیون در این ربات ها، موقیت یابی این ربات ها نیز مورد توجه بسیاری قرار گرفته است. همانطور که پیش تر بیان شد، الگوریتم های بسیاری در راستای ترکیب حسگرها و همچنین کاهش زمان پردازش برای موقعیت یابی ربات به صورت زمان-واقعی در انواع دیگر ربات ها همچون ربات های خودران مورد استفاده قرار گرفته است.

آنچه در ادامه این رساله مورد توجه قرار می گیرد، آدرس دهی جامع برای حل تمامی موارد بیان شده در بالا می باشد. بدین منظور، رویکردی معرفی می شود که در وهله اول مسائل کالیبراسیون و موقعیت یابی را به صورت یک مسئله یکپارچه در یک قاب ببیند و سپس انعطاف پذیری الگوریتم مجال افزودن حسگرهای اضافی را فراهم نماید. چنین رویکردی نه تنها انجام دو فرآیند مجزای کالیبراسیون و موقعیت یابی را به یک فرآیند ترکیب شده و همزمان تبدیل می کند، بلکه به راحتی می تواند به دیگر الگوریتم های ادبیات موضوع افزوده شود. نتیجه این رویکرد علاوه بر افزایش دقت نهایی این فرآیندها، مفهومی حقیقی تر به آسان نصب بودن به این دسته از ربات های کابلی می بخشد. الگوریتم پیشنهادی برای فرمول بندی این مسئله با آدرس دهی آنچه مورد نیاز ما است، الگوریتم گراف عامل می باشد. ویژگی های منحصر به فرد این الگوریتم در حل مسائل تنک مانند مسئله موقعیت یابی و نقشه برداری به صورت بر خط باعث استفاده زیادی از این فرمول بندی برای طیف وسعی از کاربرد های یابی و نقشه برداری به صورت بر خط باعث استفاده زیادی از این فرمول بندی برای طیف وسعی از کاربرد های را باتیکی در سال های اخیر شده است.

در این فصل حل مسئله موقیت یابی و کالیبراسیون به صورت هزمان برای یک ربات کابلی فروتحریک با در نظر گرفتن فرض اساسی صلب بودن کابل ها مورد بررسی قرار می گیرد. در حالی که فرمول بندی مسئله با در نظر گرفتن این فرض بسیار ساده تر می شود، تا زمانی که شکم دهی کابل ها ناشی از جرم آنها بسیار ناچیز باشد، قابل قبول خواهد بود. حل این مسئله برای کابل شکم دار منجر به ایجاد چالش هایی می گردد که در فصل آتی به صورت مفصل به آنها پرداخته می شود و در نهایت با رویکرد پیشنهادی بار دیگر حل می گردد.

۱.۱.۳ روش های مرسوم مسئله کالیبراسیون

به صورت کلی، انتظار می رود چنانچه به یک ربات در دنیای واقع یک ورودی مشخص اعمال شود، با اعمال همان ورودی به مدل پاسخی یکسان دریافت شود. با این حال همواره وجود نامعینی ها و عدم دقیق بودن پارامتر های مدل در واقعیت ما را از رسیدن به چنین پاسخی ایده آل باز می دارد. این نامعینی ها می تواند ناشی از تقریب هایی باشد که در مدل داریم و یا پدیده هایی که در مدل سازی مورد توجه کامل قرار نگرفته اند. جنس این نامعینی ها می تواند ریشه در سینماتیک ربات و یا دینامیک آن باشد. فرآیند کالیبراسیون می تواند این نامعینی ها را در جهتی کاهش دهد که پاسخ هایی که از مدل و ربات در پیاده سازی واقعی دریافت می کنیم، کاهش پیدا کند. آنچه در این کار مورد بررسی قرار گرفته است کالیبراسیون سینماتیکی می باشد. شکل ۱.۳ نمایش بلوکی از یک

شکل ۱.۳

فرآیند کالیبراسیون سینماتیکی بنا بر تعریف بیان شده می باشد. همانطور که در این شکل مشاهده می شود آنچه به عنوان خطا در نظر گرفته می شود تفاوت موقعیت فضایی ربات است که ناشی از مدل سینماتیکی ربات (در اینجا سیتماتیک مستقیم) و ربات واقعی در فضای کاری ربات، با یک ورودی مشترک در فضای مفصلی آن می باشد.

با نگاهی به آخرین تحقیقات بر روی مسئله کالیبراسیون ربات ها، ایجاد یک مسئله بهینه سازی غیرخطی و حل آن برای یافتن مقادیر دقیق این پارامتر های سینماتیکی و دینامیکی ربات مرسوم می باشد [۲، ۳، ۴، ۵]. مطابق این رویکرد های مروسم، برای ایجاد فرمول بندی مناسب مسئله مطرح شده در شکل ۱.۳ خواهیم داشت:

$$\tilde{\boldsymbol{\phi}} = \arg\min_{\boldsymbol{\phi}} \sum_{n=1}^{N} \operatorname{error}_{i}[n] = \arg\min_{\boldsymbol{\phi}} \sum_{n=1}^{N} ||F_{i}(\boldsymbol{q}[n], \boldsymbol{\phi}) - X_{i}[n]||_{\Sigma}^{\mathsf{T}}$$
(1.7)

 با نگاهی دیگر به دیاگرام مطرح شده در ۱.۳ و همچنین معادله ۱.۳، مشاهده می شود که افزایش دقت اندازه گیری و همچنین بر آورده کردن تمامی قیود مدل می تواند منجر به بهبود نتیجه کالیبراسیون شود. به منظور دستیابی به این هدف، رویکردهایی همچون ترکیب چندین حسگر و یا افزودن قیود جدید که از ساختار هندسی ربات استخراج می شود، معرفی می شوند. ترکیب این حسگرها باید به گونه ای باشد که علاوه بر کاهش خطای نهایی کالیبراسیون، خروج هر کدام از حسگرها منجر به توقف فر آیند کالیبراسیون نشود. همچنین واضح است که افزودن این قیود می تواند منجر به حل پیچیده تری از مسئله شود. در ادامه، نگاهی به فر مول بندی مسئله کالیبراسیون با در نظر گرفتن این ترکیبها خواهیم داشت.

۱.۱.۱.۳ ترکیب حسگرها

در معادله ۱.۳، زیرنویس i بیانگر وجود یک حسگر و خطایی که از مقادیر اندازه گیری حسگر در هر نمونه بوده می باشد. فرمول بندی ساختاری که به صورت همزمان از چندین حسگر در راستای ایجاد تابع هزینه استفاده نماید می تواند به صورت زیر تعریف شود:

$$\tilde{\phi} = \arg\min_{\phi} \sum_{n=1}^{N} \sum_{n=1}^{M} W_i \operatorname{error}_i[n]$$
 (Y.Y)

در این معادله W_i ها یک پارامتر وزن برای ترکیب چندین منبع اطلاعاتی با توجه به میزان کیفیت و اهمیت آنها می باشد.

۲.۱.۱.۳ ترکیب شبه اندازه گیری ها

اندازه گیری های حسگری تنها منبع اطلاعات برای حل مسئله نیستند. ساختار ربات و توحه به هندسه آن برای حل مسئله تعریف شده می تواند مفید واقع شود. برای مثال فاصله های بین برخی از نقاط می تواند با توجه به ساختار ربات می توانند ویژگی هایی نسبی و یا مطلق داشته باشند. این اطلاعات با عنوان داده های شبه اندازه گیری شناخته می شوند. این دسته از اطلاعات که از قبل مشخص هستند، می توانند به صورت قیود به مسئله کلی بهینه سازی کالیبراسیون ۲.۳ در حضور این قیود به صورت زیر باز نویسی می

شود.

$$\tilde{\phi} = \arg\min_{\phi} \sum_{n=1}^{N} \sum_{n=1}^{M} W_i \operatorname{error}_i[n]$$

$$g_j(\phi) = \circ \quad where \quad j = 1, \dots, K$$
(7.7)

که در اینجا $\phi = g_j(\phi) = g_j$ قیود هندسی معلوم بر روی پارامترهای سینماتیکی ربات می باشند.

۲.۱.۳ روش های مرسوم مسئله موقعیت یابی

موقعیت یابی ۱ ربات فرآیند تعیین مکان ربات نسبت به محیط اطراف آن می باشد. دانستن موقعیت دقیق ربات در محیط، پیش نیازی اساسی برای اتخاذ تصمیمات صحیح و حرکت های بعدی مؤثر است. بدون اطلاعات موقعیتی دقیق، ربات نمی تواند مسیریابی ۲ و یا ردیابی ۳ مناسبی را داشته باشد و ممکن است با موانع برخورد کند یا مسیر بهینهای را طی نکند [۸]. علاوه بر این، سیستمهای کنترلی رباتها نیازمند اطلاعات دقیق و لحظهای از موقعیت و جهتگیری ربات هستند تا بتوانند فرمانهای مناسب را صادر کنند. بدون دادههای دقیق موقعیتی، کنترلها نمی توانند حرکات دقیقی را تولید کنند که منجر به عملکرد نامناسب و ناپایداری ربات می شود [۹]. فرآیند کالیبراسیون ربات که در بخش ۱۰۱۳ مورد بررسی قرار گرفت نیز یازمند داشتن اطلاعات دقیق از موقعیت ربات است. با داشتن دادههای موقعیتی دقیق، می توان خطاهای سیستماتیک را شناسایی و تصحیح کرد و به این ترتیب دقت و کارایی ربات را بهبود بخشید. این امر به ویژه در رباتهایی که نیاز به انجام وظایف حساس و دقیق ترتیب دقت و کارایی ربات را بهبود بخشید. این امر به ویژه در رباتهایی که نیاز به انجام وظایف حساس و دقیق دارند، حیاتی است.

موقعیتیابی دقیق ربات باعث کاهش عدم قطعیت در تصمیم گیری ها و عملیات ربات می شود. این امر نه تنها به افزایش اعتمادپذیری ربات در انجام وظایف محوله منجر می شود، بلکه احتمال بروز خطاها و حوادث ناشی از اشتباهات موقعیتی را نیز کاهش می دهد. همچنین در سیستم هایی که شامل چندین ربات هستند، اطلاعات دقیق موقعیتی هر ربات برای هماهنگی و همکاری بین ربات ها ضروری است. این اطلاعات به ربات ها کمک می کند تا از موقعیت یکدیگر آگاه باشند و بتوانند به صورت هماهنگ وظایف مشترک را انجام دهند. در این راستا توسعه و بهبود تکنیکهای موقعیت یابی به منظور افزایش دقت و کارایی رباتها، از اهمیت و یژه ای برخوردار است [۱۰].

روش های ارائه شده برای موقعیت یابی ربات را می توان به سه دسته اصلی مسافت پیمایی ۴، موقعیت یابی

جهانی 1 و مکان یابی و نقشه یابی به صورت همزمان 7 تقسیم کرد. این روش ها با توجه به نوع حسگرهای تعبیه شده بر روی ربات می تواند مورد استفاده قرار گیرد. ترکیب داده ها برای همانند آنچه در بخش $^{1.1.7}$ مورد توجه قرار گرفت، در موقعیت یابی و تخمین حالت ربات نیز می تواند نقش موثری را ایفا کند. حسگر های استفاده شده از نظر نوع حسگر و فرکانس داده برداری نیز می تواند متفاوت باشد که در ترکیب داده ها خصوصا زمانی که اجرای الگوریتم به صورت زمان واقعی می باشد، چالش برانگیز خواهد بود. طیف وسیعی از روش های مرسوم ارائه شده برای ترکیب داده ها در راستای تخمین حالت، رویکرد های بر مبنای فیلتر هستند. این روش ها که به رویکرهای برای ترکیب داده ها در راستای تخمین حالت، رویکرد های بر مبنای فیلتر مبنا برای تخمین موقعیت ارائه کرده بر قانون بیز 7 بنا نهاده شده است. [11] دسته بندی جامعی از روش های فیلتر مبنا برای تخمین موقعیت ارائه کرده است. از میان روش های بیان شده، کالمن فیلتر و فیلترهای ذرات 0 به عنوان فراگیرترین رویکرد مورد استفاده قرار گرفته شده است. این فیلترها با استفاده از فرض مارکووی برای حالت ها و به کار گیری اطلاعات پیشین، تخمینی از حالت جدید ارائه می کنند.

موقعیتیابی و کالیبراسیون به صورت همزمان یک ربات کابلی با در نظر گرفتن شکم دهی کابلها

در فصل قبل کالیبراسیون و موقعیت یابی ربات کابلی با فرض در نظر گرفتن کابل های ربات به صورت جسمی صلب مورد بررسی قرار گرفت. علی رغم اینکه در نظر گرفتن این فرض موجب کاهش یافتن بار محاسباتی و ساده تر شدن مسیله می شود، این فرض تا زمانی صادق خواهد بود که مطابق معیار ارایه شده در [۱۲] نسبت جرم کابل به جرم مجری نهایی ربات قابل صرف نظر باشد. به عبارتی دیگر

نتیجه گیری و پیشنهادات برای آینده

باید بیان کنیم به چه چیزایی رسیدیم و تلفیق های ما برای چه چیزی مناسب است. و چرا جذاب و خوب و مناسب و مفید است. اینها باید با زبان نتیجه گیری بیان شوند. نباید بازگویی کنیم مثل یک ربات.

مراجع

- [1] Hall, David L and Llinas, James. An introduction to multisensor data fusion. *Proceedings of the IEEE*, 85(1):6–23, 1997.
- [2] Elatta, AY, Gen, Li Pei, Zhi, Fan Liang, Daoyuan, Yu, and Fei, Luo. An overview of robot calibration. *Information Technology Journal*, 3(1):74–78, 2004.
- [3] Idá, Edoardo, Merlet, Jean-Pierre, and Carricato, Marco. Automatic self-calibration of suspended under-actuated cable-driven parallel robot using incremental measurements. in *Cable-Driven Parallel Robots: Proceedings of the 4th International Conference on Cable-Driven Parallel Robots 4*, pp. 333–344. Springer, 2019.
- [4] Idà, Edoardo, Briot, Sébastien, and Carricato, Marco. Identification of the inertial parameters of underactuated cable-driven parallel robots. *Mechanism and Machine Theory*, 167:104504, 2022.
- [5] Ida, Edoardo. Dynamics of undeactuated cable-driven parallel robots. 2021.
- [6] Chang, Lubin, Li, Kailong, and Hu, Baiqing. Huber's m-estimation-based process uncertainty robust filter for integrated ins/gps. *IEEE Sensors Journal*, 15(6):3367–3374, 2015.
- [7] Dellaert, Frank, Kaess, Michael, et al. Factor graphs for robot perception. *Foundations and Trends*® *in Robotics*, 6(1-2):1–139, 2017.
- [8] Ahmad, Aamir, Tipaldi, Gian Diego, Lima, Pedro, and Burgard, Wolfram. Cooperative robot localization and target tracking based on least squares minimization. in *2013 IEEE International Conference on Robotics and Automation*, pp. 5696–5701. IEEE, 2013.
- [9] Guibas, Leonidas J, Motwani, Rajeev, and Raghavan, Prabhakar. The robot localization problem. *SIAM Journal on Computing*, 26(4):1120–1138, 1997.
- [10] Aragues, Rosario, Carlone, Luca, Calafiore, G, and Sagues, C. Multi-agent localization from noisy relative pose measurements. in *2011 IEEE International Conference on Robotics and Automation*, pp. 364–369. IEEE, 2011.

- [11] Panigrahi, Prabin Kumar and Bisoy, Sukant Kishoro. Localization strategies for autonomous mobile robots: A review. *Journal of King Saud University-Computer and Information Sciences*, 34(8):6019–6039, 2022.
- [12] Pott, Andreas and Bruckmann, Tobias. Cable-driven parallel robots. Springer, 2013.

پيوست آ

آشنایی سریع با برخی دستورات لاتک

پيوست ب

جدول، نمودار و الگوریتم در لاتک

پيوست پ

مراجع، واژهنامه و حاشیهنویسی

Abstract

This thesis studies on writing projects, theses and dissertations using kntu-thesis class. It \dots

Keywords Writing Thesis, Template, LATEX, XaPersian

Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Science (M.Sc.) in ... Engineering

Prepared template for writing projects, theses, and dissertations of K. N. Toosi university of technology

By:
Mohammad Sina Allahkaram

Supervisors:

First Supervisor and Second Supervisor

Advisors:

First Advisor and Second Advisor

Winter 2023